

Gerard Baak
Leerkracht
IKC Stella Nova, Zoetermeer

Het beste rekenonderwijs voor onze stralende sterren

Getal & Ruimte Junior in het unitonderwijs

IKC Stella Nova, "Nieuwe Ster" betekent de naam van deze nieuwe basisschool die oktober 2015 gestart is in Zoetermeer. De school was voorheen een reguliere klassikale basisschool, maar werd een school waar het unitonderwijs zou worden vormgegeven. Dat betekende ook dat er kritisch gekeken werd naar alles wat we deden en gebruikten. Onder andere de methodes die op de "oude" school werden gebruikt. Deze methodes moesten gaan passen bij een grotere mate van eigenaarschap voor de leerlingen.

Er zijn zoveel verschillende kinderen/leerlingen en zij hebben allemaal recht op het beste onderwijs dat we kunnen bieden. Onze leerlingen zijn als het ware de "sterren" van school en mogen laten zien wat zij kunnen. Tegelijk zie ik ook dat iedere ster zijn eigen "licht" heeft. De een straalt sterker dan de ander en weer een andere zal pas later op volle sterkte gaan branden. De leerkracht, maar ook een zo optimaal mogelijke lesmethode zijn onmisbaar en zeer belangrijke schakels in het leerproces van deze verschillende leerlingen.

Waarom wij voor Getal & Ruimte Junior kozen

Een van methodes die we onder de loep namen was die van het rekenonderwijs. De methode die wij in het verleden gebruikten vonden wij niet optimaal aansluiten bij het unitonderwijs, dus op zoek naar "iets" om het "nog beter" voor elkaar te krijgen.

In het unitonderwijs is eigenaarschap belangrijk. We vinden het belangrijk dat kinderen begrijpen waarom ze iets moeten leren. En voor de leerkrachten dat ze weten wat ze kunnen verwachten van de kinderen en waar ze naartoe werken. Dat bracht ons op het spoor van Getal & Ruimte Junior. In deze methode zijn voor alle verschillende leerlingen passende niveaus aanwezig. Ook het feit dat er één onderwerp per week wordt aangeboden in plaats van een versnipperd geheel door het hele leerjaar, er een duidelijk dagelijks doel is waaraan gewerkt wordt, er één duidelijke rekenstrategie door alle jaren heen wordt aangeboden en dat er ook wekelijks opgaven in context staan, sprak ons aan en paste goed bij het nieuwe onderwijsconcept van unitonderwijs.

Unitonderwijs

In het unitonderwijs werken scholen niet met jaargroepen in lokalen, maar met units. Deze units bestaan uit leerlingen van verschillende leeftijdsgroepen. De kinderen krijgen instructies in niveau-groepen. Op deze manier kunnen kinderen op hun eigen niveau meedoen aan het onderwijs.

Onze ervaringen met Getal & Ruimte Junior

Wij ervaren het als een vooruitstrevende methode waarin aan het einde van groep 7 alle rekenleerlijnen die voor de basisschool relevant zijn grotendeels zijn behandeld. Dat geeft de mogelijkheid om in groep 8

het geleerde goed in te slijpen. Dit gebeurt met mooie aansprekende thema's. Als team vinden wij het van grote waarde dat door alle groepen heen dezelfde rekenstrategieën worden gebruikt. Dat geeft duidelijkheid aan de leerlingen. Plezierig is ook dat de geelvlakken (uitlegvlakken) in iedere les hetzelfde zijn in het "basis" leerwerkboek als in het leerwerkboek voor de leerlingen die de eenvoudigere niveaulijn volgen. Er kan in de les dus altijd een gezamenlijke start plaatsvinden, waarna er differentiatie kan plaats vinden. De meer begaafde leerlingen kunnen goed aan de slag met nog wat uitdagende rekenopgaven (Tempo en Verdieping in iedere les) in de normale lessen. Er is dus volop ruimte voor differentiatie. Iedere school kan zelf ook bepalen alles op schrift te doen of via de computer. De opgaven zijn allemaal gelijk. Dat is uitermate fijn, zeker ook met afstandsonderwijs, omdat de leerlingen in principe hun schoolwerk ook digitaal kunnen maken. De leerkracht kan ook goed monitoren of alles gaat zoals het moet gaan.

Blok 1.1 1 Optellen en aftrekken
 voorbereiden oefenen toepassen

Je leert • splitsen van getallen in D H T E.

Samen 1 Getallicdicte
 Schrijf de getallen in je schrift.

Uitleg

3000 3500 4000
 3675 = 3000 + 600 + 70 + 5

D H T E
 3 6 7 5

3675 heeft 3 duizendtallen, 6 honderdtallen, 7 tientallen en 5 eenheden.

2 Maak de opgave.
 Splits in duizendtallen, honderdtallen, tientallen en eenheden.

D H T E = 4000 + 100 + 50 + 2

4	1	5	2
7	2	9	0
2	0	0	9
4	0	4	0

Zelf 3

Reken uit:
 4000 + 200 + 50 + 7 = 4257
 3000 + 500 + 70 + 4 =
 9000 + 400 + 80 + 1 =
 1000 + 100 + 10 + 1 =
 6000 + 100 + 10 + 9 =

5000 + 50 + 9 =
 7000 + 500 + 4 =
 9000 + 9 =
 4000 + 40 + 4 =
 600 + 60 + 1 =

Als we nu naar de leerlingen kijken zien we eigenlijk dat vrijwel alle leerlingen met plezier en aandacht de rekenlessen volgen. Het wekelijks inzoomen op een bepaald rekenonderwerp vinden de leerlingen en leerkrachten fijn. Het gevolg van bovenstaande is dat ook de resultaten op school goed zijn.

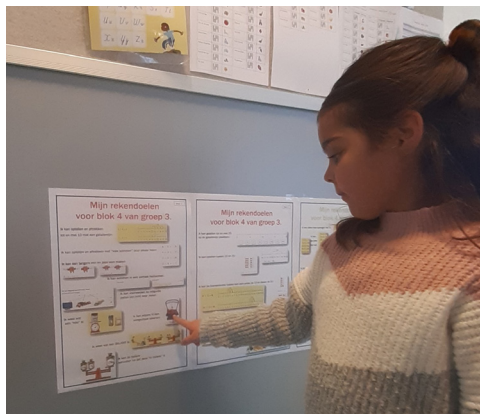
Aanvulling op de methode – een compleet leerlijnoverzicht

Met de start van de methode Getal & Ruimte Junior in schooljaar 2017/2018, merkte ik dat wij toch nog wat misten: Een handzaam leerlijnoverzicht voor de leerkracht waarin alle leerlijnen op een logische wijze gerangschikt zijn. Bijvoorbeeld hoe ontwikkelt de leerlijn "Tijd" zich van groep 3 t/m 8, of zoals een collega uit groep 6 dit verwoordde: "Wat kan ik begin groep 6 verwachten van een leerling op het gebied van cijferend vermenigvuldigen?" Dit overzicht geeft je inzicht over wat moet en wat er kan en dat geeft je rust om ook eens buiten de gebaande paden te kijken.

Natuurlijk weet iedereen dat als je alle handleidingen van de verschillende leerjaren pakt, je dit kunt uitpluizen, maar de dagelijkse praktijk wijst uit dat dit er zelden van komt. Daarom zijn we hier een keer goed voor gaan zitten en hebben het helemaal uitgewerkt. Voor onszelf, maar we stellen het ook graag beschikbaar voor andere scholen!

Het leerlijnoverzicht is ook een goed hulpmiddel voor de Interne Begeleiding op school, om snel en overzichtelijk een plan van aanpak te maken voor hele zwakke leerlingen. Zij kunnen soms door allerlei omstandigheden niet de aansluiting met het rekenonderwijs in de groep blijven volgen en stappen dan over op hun eigen "leerlijn", met onderwerpen die zij écht aangeboden moeten krijgen. Ook voor sterke leerlingen kun je natuurlijk makkelijker zien wat zij moeten beheersen. Het wordt dan eenvoudiger om te overwegen dat een leerling zijn rekenwerk een leerjaar hoger volgt. Hierdoor blijft voor hen ook de motivatie voor dit vak bestaan.

Gebruik je Getal & Ruimte Junior, dan kun je het complete leerlijnoverzicht gratis downloaden in de online leeromgeving van de methode.

Werken met doelen

Hoe fijn is het om als leerling en als leerkracht snel en duidelijk te zien aan welk doel er op een dag gewerkt wordt. In Getal & Ruimte Junior zie je dat prachtig bij iedere les staan. Om leerlingen nog wat verder te laten kijken dan de "dag van vandaag", kun je ook doelenposter per blok ophangen. Leerlingen kunnen in één oogopslag zien wat de belangrijkste items zijn waaraan zij ongeveer vier weken gaan werken. Het leuke daarvan is dat ik zie dat er veel kinderen zijn die enthousiast reageren waar zij "naar toe gaan".

Getal & Ruimte Junior heeft voor elk blok een doelenposter gemaakt. Maak je gebruik van Getal & Ruimte Junior, dan kun je deze gratis downloaden in de online leeromgeving van de methode.

Op Stella Nova willen we graag de kinderen laten reflecteren op wat zij doen/kunnen. Daarom hebben we ook een reflectieposter gemaakt, waarop zij door het intekenen van een smiley laten zien of ze onderwerpen al dan niet goed begrijpen.

Op deze manier bieden wij al onze "sterren" op een goede, verantwoorde en plezierige wijze het rekenonderwijs aan, waardoor elke kind kan stralen op zijn eigen niveau. Het stralende gezicht van een leerling dat zegt "Ik vind dit echt een leuk vak" of "Yes! Dat gaan we straks leren" zegt eigenlijk al genoeg.

Met een stralende rekenegroet,

Gerard Baak
Leerkracht
IKC Stella Nova, Zoetermeer

